

Biuletyn Szpitalny

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny
im. prof. W. Orłowskiego CMKP

W NUMERZE:

**Światowy Dzień Wcześnieika –
życzenia Klinicznego Oddziału Neonatologii**

**Maseczki w aptekach, szpitalach
i przychodniach do marca 2023**

**Leczenie żywieniowe - nowy przedmiot na
czterech uczelniach medycznych**

Leczenie otyłości - mało popularne w Polsce

**Zwiększa się liczba pielęgniarek i położnych
z Ukrainy pracujących w Polsce**

Polipragmazja - kiedy leki szkodzą?

Poradnia Geriatryczna zaprasza osoby 65+

**Światowy Dzień Wcześnieika
– życzenia Klinicznego
Oddziału Neonatologii**

„Rokrocznie, w dniu 17 listopada obchodzimy Światowy Dzień Wcześnieika (noworodki urodzone przed 37 tygodniem ciąży). W tym roku, w Polsce, będzie to już po raz 12. dzięki inicjatywie Fundacji Wcześnieiak, podjętej w 2011 roku.

Symbolem obchodów jest wizerunek niemowlęcych skarpetek zawieszonych na sznurku, w tym jednej szczególnie małej oraz fioletowe oświetlenie obrazujące delikatność i wyjątkowość. To właśnie te cechy charakteryzują dzieci przedwcześnie urodzone. Nie są one przygotowane do samodzielnego funkcjonowania z uwagi na niedojrzałość układów: odpornościowego, oddechowego, pokarmowego i neurologicznego.

Wymagają szczególnej troski i zaangażowania zespołów medycznych, a także nieocenionej bliskości i miłości obojga rodziców.

W imieniu Komitetu Upowszechniania Karmienia Piersią składamy wszystkim wcześniakom i ich wspaniałym, dzielnym rodzicom serdeczne życzenia wielu powodów do radości oraz wytrwałości w wysiłku wychowywania małych pociech, często bardzo wyczekiwanych. Wzajemne wsparcie i słowa otuchy mają niezwykle wymiar w relacjach rodzinnych, gdy stopniowo przywracana jest sprawność maluszka. W tym zakresie bezcenna jest opieka, pomoc i wsparcie zespołów medycznych, które korzystając z osiągnięć nauki przywracają do sprawności najmniejszych pacjentów.

Dlatego też serdecznie życzymy, w szczególności, wszystkim lekarzom, pielęgniarkom, położnym, fizjoterapeutom oraz logopedom osiągnięcia nieustającej satysfakcji z wykonywanej pracy oraz wielu sukcesów w walce o życie i zdrowie najmniejszych podopiecznych. To Oni w czasie na ogół wielotygodniowego pobytu na oddziale otaczają troskliwą opieką wcześniaczki i udzielają wsparcia i fachowej pomocy rodzicom. Miało to szczególny wymiar w czasie wielu obostrzeń związanych z pandemią.

Wyrażamy nadzieję, że obecny i kolejne Dni Wcześnieika pozwolą wszystkim optymistycznie spojrzeć na osiągnięte rezultaty pracy oraz na uśmiech satysfakcji, zadowolenia i radości spełnienia”.

Dodajmy, że najbliższe, przedsięwzięte i ostatnie w tym roku spotkanie organizowane przez Komitet Upowszechniania Karmienia Piersią i Kliniczny Oddział Neonatologii naszego Szpitala odbędzie się w dniu 14 grudnia br. Będzie ono poświęcone rozwiązywaniu złożonych problemów laktacyjnych. Będzie również mowa o laktacji jako zagadnieniu zdrowia publicznego oraz o profilaktyce zakażeń RSV w grupie najmłodszych dzieci. Odbędzie

się również webinar - przewidziano niespodziankę dla uczestników. Więcej informacji na stronie: www.laktacja.pl oraz na stronie internetowej Szpitala.

Maseczki w aptekach, szpitalach i przychodniach do marca 2023

Zgodnie z zapowiedzią ministra zdrowia, obowiązek zakrywania ust i nosa maseczką ochronną w aptekach, szpitalach i przychodniach będzie przedłużony do końca marca 2023 roku. Trwający od października do maja sezon grypowy uzasadnia taką decyzję. W ocenie ministra zdrowia Adama Niedzielskiego nie będziemy mieli jesienią dużej kumulacji zakażeń i zagrożenia dla wydolności systemu opieki zdrowotnej. Hospitalizacji będzie niewiele, a przebieg COVID-19 będzie łagodniejszy. Stosowanie maseczek nie ma tylko kontekstu covidowego.

Odnośnie epidemii COVID-19, liczba hospitalizacji związanych z tą chorobą spadła poniżej tysiąca, a liczba odnotowywanych przypadków jest średnio tygodniowo na poziomie 2,5 tys. Nawet dodając osoby, które testują się poza oficjalnym systemem i nie są raportowane, skala zakażeń nie stanowi zagrożenia dla systemu opieki zdrowotnej. Ewentualne przyspieszenie epidemii w Polsce możemy mieć na przełomie roku - nie będzie to jednak przyspieszenie dynamiczne. Nie można jednak wykluczyć, że pojawi się submutacja poza zakresem odpornościowym.

Zdaniem ministra zdrowia bardziej niepokojące są dane dotyczące grypy i innych infekcji górnych dróg oddechowych. W połowie listopada zanotowano w Polsce ok. 120 tys. przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę, a ok. 1000 osób z tego powodu trafiło do szpitala (*Źródło: Rynek Zdrowia*).

Leczenie żywieniowe - nowy przedmiot w czterech uczelniach medycznych

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie oraz Uniwersytet Medyczny w Lublinie dołączają w tym roku akademickim do grona uczelni w Polsce, których **studenci mają obowiązkowe zajęcia z leczenia żywieniowego**. Od dwóch lat są one prowadzone na Warszawskim Uniwersytecie

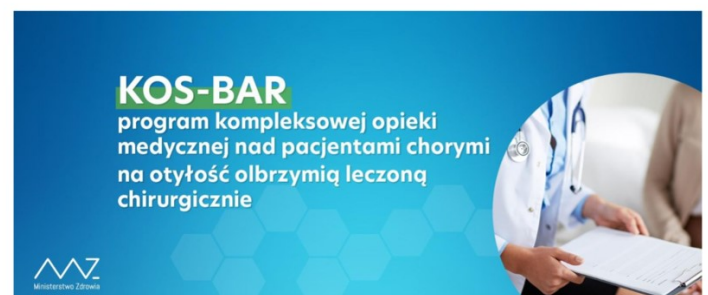
Medycznym, a od roku na Śląskim Uniwersytecie Medycznym.

Edukacja w tym obszarze wychodzi naprzeciw potrzebom środowiska medycznego i pacjentów. Większości lekarzy brakuje wiedzy, jak prowadzić opiekę żywieniową, a 80 proc. pacjentów nie otrzymuje zalecanego im leczenia żywieniowego co ma negatywny wpływ na wyniki zastosowanej u nich terapii.

Absolwenci uczelni medycznych będą umieli dokonać oceny stanu odżywienia pacjenta, zainicjować interwencję żywieniową, np. zakwalifikować chorego do żywienia dojelitowego czy obsłużyć PEGa (gastrostomię umożliwiającą podanie pokarmu do żołądka). Umiejętności te są ważne, biorąc pod uwagę, że ponad 30% pacjentów w Polsce jest niedożywionych już podczas przyjęcia do szpitala, a ten stan pogłębia się u dalszych 20-30% w trakcie hospitalizacji.

Inicjatorem programu jest Fundacja Nutricia, która mając na celu poprawę świadomości przyszłej kadry medycznej odnośnie roli odpowiedniego żywienia w procesie leczenia, w 2020 uruchomiła specjalny grant. W jego ramach uczelnie otrzymują wsparcie w procesie dydaktycznym, obejmującym leczenie żywieniowe zarówno pacjentów dorosłych, jak i dzieci (*Źródło: portal Rynek Zdrowia*)

Leczenie otyłości - mało popularne w Polsce

Otyłość i nadwagę ma ok. 60 proc. społeczeństwa w Polsce. **Otyłość zwiększa ryzyko wystąpienia ponad 200 różnych chorób**, m. in.: cukrzycy typu 2, nadciśnienia tętniczego, zaburzeń lipidowych, zawału serca, udaru mózgu, choroby zwyrodnieniowej stawów, a nawet niektórych chorób nowotworowych, np. raka jelita grubego i raka piersi. Otyłość upośledza płodność, zarówno u kobiet i mężczyzn oraz wpływa na samopoczucie, przyczyniając się do powstawania depresji.

Stąd, od początku 2022 roku, resort zdrowia uruchomił program pilotażowy KOS-BAR - kompleksowy program leczenia otyłości. Jest on realizowany w kilkunastu ośrodkach w kraju, również w naszym Szpitalu. Jak jednak twierdzą realizatorzy, zgłasza się do niego za mało osób, albo są one nieprawidłowo kierowane przez lekarza rodzinnego.

Jak wskazuje Pani Profesor Alina Kuryłowicz z Klinicznego Oddziału Chorób Wewnętrznych i Gerontokardiologii naszego Szpitala, 5 proc. pacjentów zgłasza się do nas na podstawie nieprawidłowych wskazań. Aby wziąć udział w programie trzeba mieć BMI w granicach 35–40 kg/m². Wiele osób ma poniżej tych parametrów.

Profesor Kuryłowicz zaznacza, że KOS-BAR to program dla osób, u których masę ciała da się zredukować tylko poprzez operację bariatryczną. Przed jej poddaniem się, pacjenci odbywają 20 godzin rehabilitacji. Z programu rezygnują więc młode osoby, bo ćwiczenia odbywają się w ciągu dnia, a na to nie każdy młody, pracujący człowiek może sobie pozwolić. - Stąd wnioskujemy do ministra zdrowia, aby uelastyczyć program, tak aby przynajmniej połowa ćwiczeń mogła się odbywać zdalnie – dodała Profesor Kuryłowicz.

Jak poinformowała podczas październikowego Forum Rynku Zdrowia Małgorzata Gałązka-Sobotka, ekspert ds. ochrony zdrowia Uczelni Łazarskiego, w resorcie zdrowia trwają prace nad przygotowaniem programu leczenia otyłości dla pacjentów nie kwalifikujących się do leczenia bariatrycznego. Polskie Towarzystwo Leczenia Otyłości, Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej oraz Uczelnia Łazarskiego złożyły do Ministerstwa Zdrowia propozycję takiego programu. Koncepcja została zaakceptowana. Rozpoczęcie pilotażu programu (rocznej opieki nad pacjentem) planowane jest na I połowę 2023 r. Zadania powinny realizować ośrodki, które już realizują KOS-BAR.

Przypomnijmy, że według obecnie obowiązujących zasad, aby dostać się do programu KOS-BAR, pacjent powinien posiadać skierowanie lekarza rodzinnego do poradni chirurgicznej. Program składa się z 4 modułów. Pacjent najpierw przez pół roku przygotowuje się do ewentualnej operacji. Jest wówczas pod opieką dietetyka, psychologa i fizjoterapeuty. Warunkiem przejścia do kolejnego etapu jest utrata 8 proc. masy ciała. Dopiero

wówczas pacjent może się poddać operacji geriatrycznej.

Jak twierdzi Prof. Alina Kuryłowicz - clue programu KOS-BAR i jego siłą jest jednak opieka nad pacjentem po operacji, trwająca rok. Zapewniamy wsparcie internistyczne, fizjoterapeutyczne, dietetyczne, psychologiczne. To gwarantuje trwałość efektów. W naszym ośrodku do końca września w programie było 220 pacjentów, w tym 40 po operacjach, 40 czeka na zabieg. Realnie o efektach będziemy mówić, gdy chorzy skończą roczną obserwację po zabiegach, podczas której mogą korzystać także z pomocy fizjoterapeuty, internisty czy dietetyka. Dziś redukcja masy ciała nie świadczy też o efektach leczenia bariatrycznego, ale to czy pacjent ma mniej powikłań (*Źródło: portal Polityka Zdrowotna*).

NACZELNA IZBA
PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Zwiększa się liczba pielęgniarek i położnych z Ukrainy pracujących w Polsce

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych (NRPiP) była współorganizatorem konferencji „Wsparcie i rozwój pielęgniarstwa na Ukrainie – wyzwaniem dla społeczności pielęgniarskiej Europy”. Celem konferencji było stworzenie platformy wymiany wiedzy i doświadczeń oraz nawiązanie współpracy pomiędzy liderami pielęgniarstwa na Ukrainie, a środowiskiem pielęgniarskim w Polsce i w krajach sąsiedzkich UE.

Prezes NRPP, p. Zofia Małas poinformowała, że od momentu agresji Rosji na Ukrainę dwukrotnie zwiększyła się liczba prawa wykonywania zawodu wydanych pielęgniarkom i położnym z Ukrainy. **Od 24 lutego br. wydano je około 600 pielęgniarkom i 70 położnym.** Łącznie, spośród ogółu obywateli Ukrainy przebywających w Polsce, prawo do wykonywania zawodu posiada ok. 1000 pielęgniarek i ok. 100 położnych z Ukrainy. W większości przypadków są to ograniczone prawa wykonywania zawodu, wymagające pracy pod nadzorem, co wynika z niedostatecznej znajomości języka polskiego oraz różnic programowych w kształceniu.

Jednocześnie ministerstwo zdrowia kończy pracę nad programem kształcenia pomostowego dla pielęgniarek i położnych z Ukrainy, co usprawni

wdrażanie ich do polskiego systemu ochrony zdrowia z zachowaniem wymaganych standardów. Zdaniem Prezes NRPiP, część osób pracujących w Polsce, po wojnie powróci do Ukrainy, gdzie mogą stać się liderami zmian w kierunku unijnych standardów (Źródło: NRPP).

Polipragmazja - kiedy leki szkodzą?

Aż 1/3 Polaków po 65 roku życia przyjmuje co najmniej 5 leków dziennie. Zażywanie wielu medykamentów jednocześnie, zwane polipragmazją, zwiększa ryzyko wystąpienia groźnych powikłań i wzajemnych interakcji.

Polipragmazja, nazywana też wielolekowością, to przyjmowanie co najmniej pięciu leków jednocześnie. Jest groźna dla każdego, szczególnie dla osób starszych, które są obciążone chorobami przewlekłymi, np. cukrzycą, nadciśnieniem tętniczym, niewydolnością krążenia. Ekspertki podkreślają – starzenie się społeczeństwa i równoczesne wydłużanie życia sprawiają, że polipragmazja pozostająca poza nadzorem jest zjawiskiem aktualnym i niebezpiecznym.

Raport „NFZ o zdrowiu – polipragmazja”^{**} szczegółowo opisuje zjawisko wielolekowości z polskiej perspektywy. Fundusz przywołuje dane z 2018 roku mówiące o liczbie wykupionych substancji czynnych. Im jest ona większa w krótkim czasie, tym wyższe jest ryzyko istnienia nieprawidłowej polipragmazji. Najbardziej zagrożone niepożądanymi reakcjami są osoby, które w ciągu miesiąca od zrealizowania pierwszej recepty w 2018 roku wykupiły ponad 20 substancji czynnych. Takich pacjentów było ponad 300.

Pięć zasad, które zmniejszą ryzyko niepożądanych skutków przyjmowania wielu leków ^{**}:

1. Zawsze miej przy sobie aktualny spis leków wraz z dawkami. W spisie powinny znajdować się wszystkie preparaty, łącznie z suplementami diety i lekami kupowanymi bez przepisu lekarza.
2. Kiedy idziesz do lekarza (każdego) pokaż mu aktualny spis swoich leków.
3. Każdorazowo informuj swojego głównego lekarza prowadzącego o innych wizytach i o wynikających z nich zaleceniach. Nawet nie

pytany, informuj lekarzy wszystkich specjalności o tym, że leczysz się przewlekle.

4. Nie zażywaj leków polecanych przez sąsiada czy rodzinę, bez konsultacji z Twoim lekarzem. To co im pomogło, Tobie może zaszkodzić. Dobrym przykładem są leki przeciwbólowe i przeciwprzeziębieniowe o różnych nazwach handlowych i podobnym składzie, których łączne stosowanie może doprowadzić do ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.
5. Przyjmowanie licznych leków bywa konieczne. Czasem ratuje życie. Zawsze może wywołać trudne do przewidzenia powikłania.
6. Pamiętaj, że Twoje zdrowie jest najważniejsze, dlatego zawsze informuj swojego lekarza o zażywanych lekach (Źródło: NFZ).

[*https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/zdrowe-dane/raporty/nfz-o-zdrowiu-polipragmazja](https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/zdrowe-dane/raporty/nfz-o-zdrowiu-polipragmazja)

^{**} wg Prof. dr hab. n. med. Andrzeja Matyi.

Poradnia Geriatryczna zaprasza osoby 65+

Pacjent Poradni powinien posiadać skierowanie od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (w ramach NFZ). Może to być lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, ale też każdy inny lekarz specjalista. Skierowanie do poradni geriatrycznej może być również dołączone do wypisu z oddziału szpitalnego.

ZAPISY w Rejestracji Przychodni Specjalistycznej, pon.-piątek w godz. 7.00-14.30 lub telefonicznie (22) 58-41-227, ew. przez e-rejestrację. Nasi lekarze są dostępni w poniedziałek (godz. 8-11), wtorek (godz. 10-17) i piątek (godz. 8.30-14).

Geriatryka jest dziedziną medycyny ukierunkowaną na problemy zdrowotne osób starszych, najczęściej z wielochorobowością. Łączy w sobie wiele różnych specjalizacji, aby ograniczyć konieczność wizyt u wielu specjalistów.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

Redakcja Biuletynu: Ewa Olsińska, Specjalista ds. [Komunikacji, tel. 433.](#)